

96

JUNY
2010

m3m
moviment educatiu

Punxa

REVISTA DEL MOVIMENT EDUCATIU DEL MARESME

A group of children and adults are playing with a large, colorful parachute in an outdoor setting. The parachute is held up by several people, creating a large, multi-colored canopy. The scene is set on a paved area with a red ball and a metal fence in the background. The overall atmosphere is bright and active.

**jo, tu...
NOSALTRES**

Sumari

Punxa

REVISTA DEL MOVIMENT EDUCATIU
DEL MARESME

Juny 2010 · Número 96

Revista del Moviment Educatiu del Maresme

Ronda O'Donnell, 94 2n
Les Esmandies
08302 Mataró (Barcelona)
T 93 758 94 02
F 93 799 70 28
M 627 924 272
secretaria@memcat.org
www.memcat.org

Equip de redacció:

Lluís Llovet Bayer
Mònica Pruna Parra
Bintou Jarju Rubí
Ricard Aymerich i Balaguero
Joanna d'Arc Bermúdez Esquerra

Col·laboradors:

Escola Montagut (Santa Susanna)
Escola Sant Pau (Sant Pol de Mar)
Àngel Tarrés Castellsaguer
Joan Josep Sarrado Soldevila
Elísia Fernández-Díaz Serarols
Graciela Diaz Blanco
Assumpta Zapata Buxens
Joan Jubany Itxart
Coral Gómez Puig

Foto portada:

Artijoc S. Coop.

Il·lustracions:

Jonc Tarrés Bartolí

Correccions:

Joan Jubany Itxart

m = m
moviment educatiu — maresme

- 01** Fem Punxa
- 02** Experiències de Centres Educatius
Lecto-escritura
- 03** Cartes al Punxa
- 04** Experiències de Centres Educatius
Estalviant energia junts!
Projecte Euronet 50/50
- 05** Espai per créixer
Ampliar la mirada
des de la pedagogia sistèmica
- 06** Entrevista-les
Elisenda González, Mireia Riera i Noemí García
Artijoc, cooperativa de gestió de béns
i serveis per la cultura i l'educació
- 08** Tema central
El repte de l'aprenentatge
cooperatiu a les cultures escolars
- 11** Federació Moviments Renovació Pedagògica
Notícies de la Federació
- 14** Què fem?
Elogi de l'educació lenta

Sessions formatives

Taller de PNL-MEM
- 16** Què diuen els Grups de Treball?
El MEM Competent
- 18** Un llibre
Compta comptes
Premi Helena Jubany
- 20** En Jan a l'escola

Fem Punxa

Som en un moment de canvi, de renovació; en un intent de millora del nostre sistema educatiu. Un cop aprovada la LEC, ara cal desenvolupar-la per donar sentit a tot el nou plantejament educatiu que incorpora.

D'això, tots n'hauríem d'estar contents i ser-ne participants, formar part del procés i implicar-nos-hi activament. Hauríem de ser protagonistes d'aquest canvi, no des de l'angoixa de qui comença un nou camí sense saber on va, sinó des de la seguretat que el nostre sistema necessita un nou enfocament per millorar.

Això és el que hauria de ser: els mestres hauríem de ser motor de canvi i millora de tot això. Però resulta que no. Per una banda, hi ha les resistències al canvi, que es basen més en una igualtat de centres mal entesa i en una visió d'homogeneïtat del sistema educatiu públic que només ajuda a anquilosar-lo, que no pas en la recerca de solucions. Per una altra banda tenim un departament que creu que qualsevol canvi és possible només amb decrets i ordres, d'esquena a la realitat que es viu en els centres i sense el seu suport i acompanyament. També s'equivoquen.

Si tots som conscients que el nostre sistema educatiu necessita una forta millora, no podem perdre esforços en enfrontaments constants ni deixar que, finalment, el departament marqui un camí que portarà al fracàs si no compta amb la complicitat de tots nosaltres.

Ja ho diuen els psicòlegs: qualsevol canvi, qualsevol evolució, comporta angoixa, inseguretat. Però nosaltres no podem viure d'altra manera. L'educació és canvi constant i hem d'afrontar-ho des de la seguretat que allò que proposem millora el que teníem. Si no n'estem convençuts nosaltres, tampoc no transmetrem aquesta seguretat a tots els nostres alumnes. Si el departament no compta amb nosaltres tampoc no se'n sortirà, ni ell ni l'educació del nostre país.

La LEC ha obert moltes portes, algunes que ens animen i unes altres que ens fan por. Però només des del convenciment que cal millorar i que, aquesta millora, l'hem de fer entre tots podrem aconseguir que els nostres centres siguin puntals de la societat que entre tots volem bastir.

Des de la confrontació poc farem, ni els uns ni els altres. Tots volem millorar i ens pertoca a tots fer un esforç d'apropament perquè l'educació val aquest esforç i molts altres esforços conjunts. No malbaratem la feina feta ni deixem que ens arrossequin perjudicis igualitaris que només fomenten la mediocritat del sistema. Siguem agosarats en les apostes i segurs en el convenciment que o anem plegats o l'educació pública d'aquest país quedarà greument ferida.

Tenim tot un estiu per endavant, deixeu-vos endur per la lluminositat del mediterrani i la tranquil·litat de les seves aigües. Pensem en què hem estat –l'escola catalana– i en què volem tornar a ser. Només des del convenciment i la seguretat podrem bastir un nou viatge que ens durà a bon port.

Bon estiu!

Lluís Llovet Bayer

Experiències de Centres Educatius

Lecto-escriptura

Escola Montagut (Santa Susanna)

Benvolguts companys i companyes, volem compartir amb vosaltres un projecte creat per una mestra i amiga nostra; la **Lluïsa Romeu i Tarragona**. Una persona generosa que ens ha fet el regal de la seva feina. Des de fa una dècada portem endavant la seva manera d'ensenyar als nens i nenes a llegir i escriure.

La primera inquietud de la Lluïsa era donar eines als infants per aprendre a llegir i escriure el català, amb les seves particularitats, diferències i dificultats. Tots sabem que el català no és una llengua fàcil d'escriure. Per aquest motiu, una de les prioritats que tenia era respectar el procés maduratiu dels alumnes, així que va seqüenciar i distribuir els aprenentatges de la lecto-escriptura de manera clara i donant eines als nens i nenes per facilitar-ho.

Els alumnes de P3, nens i nenes de dos i tres anys, quan comencen, estableixen una relació emocional a través del seu nom. Ells arriben a l'escola amb un nom i nosaltres els donem un

codi dibuixat que el representa. Són els NOMS SECRETS. Hi ha un nom secret per a cada nen, únic. Són formes geomètriques senzilles i els alumnes reconeixen el nom de tots els seus companys al cap d'un parell de setmanes. Ja llegeixen tots els noms! Al llarg de P3 tots els alumnes arriben a reproduir el nom dels altres, "escriuen", representen els noms de tots els companys de la classe i aquest aprenentatge s'ha fet a partir d'activitats molt lúdiques, sense forçar la repetició de lletres, per a la qual cosa alguns nens no estan preparats encara.

Per poder comunicar-nos per escrit i explicar coses que passen a la classe es presenten pictogrames d'accions, la lletra "i" com a nexa d'unió (com a conjunció), la coma per separar noms i el punt. Ja escriuen frases a P3! I, més important encara, escriuen coses que poden llegir després a casa.

A P4 comencen a comunicar-se cada vegada més per escrit. Frases mooolt llargues, amb moooltes comes (perquè tenen molts amics per escriure'n coses) i comparteixen els missatges amb la resta de la classe. Ara escriuen amb PICTOGRAMES. En la frase que escriuen saben qui fa l'acció, quina és l'acció (amb pictogrames predeterminats) i posen comes, punts, i... ai! de la mestra que s'oblidi de posar un punt al final de frase!

A continuació es fa la presentació de les VOCALS, cinc germanes divertides que fan diversos sons i que viuen juntes en una casa molt acollidora. La màgia (que dóna el nom a aquest projecte: La Màgia de Llegir i Escriure) apareix quan ensenyem als nens que porten les vocals

a la mà! Amb els seus dits poden formar totes les vocals! Aquestes vocals són minúscules ja que la majúscula només es presenta en noms propis i principi de frase.

La casa de les vocals és tan acollidora que totes les consonants que hi arriben de visita s'hi volen quedar per sempre.

L'aparició pautada de les CONSONANTS és la més encisadora del projecte, ja que arriben a l'aula presentades amb format de conte. Uns contes meravellosos que tenen en compte l'ortografia, el punt d'articulació, la grafia... i a sobre... són divertidíssims! Cada lletra té un caràcter marcat i aprofitem per treballar valors com la generositat, l'empatia, l'amistat, la responsabilitat i l'humor. Són contes fantàstics que omplen de curiositat els nens. Els esperen amb ànsia i els comparteixen després amb les seves famílies.

Què més podem demanar? Repartim alegria alhora que ensenyem a llegir i a escriure. El somni de qualsevol mestre/a!

Fins aviat, una abraçada!

Cartes al Punxa

Benvolgudes, benvolguts,

M'han demanat d'escriure aquesta pàgina (un dia us tocarà a vosaltres, lectores i lectors). Ja ho veieu, no els he dit que no, i em penso despatxar de gust. Ara em sentiran, he pensat, prepara't per dir-ho tot i que no quedi res al pap. (Per una vegada que pots!)

Doncs allà va. Hi ha tot d'idees preconcebudes entorn de l'ensenyament, com en deien abans, o de l'educació, com en diem ara. (No ho veieu? Dept. d'Educació de la Gene...)

I si diguéssim entorn de l'escola?, per arribar a un acord. Sí, es diu que canviant l'escola canviarem la societat; que els nens, ara, no volen aprendre; que són més violents...

Ai!, si se'n diuen de coses! De bones i de dolentes. És un ram en què s'accepta que tothom pot dir-hi la seva. I això és bo? O és dolent? Home, depèn de si pensem amb el cap o amb una altra part del cos. No rieu, que hi ha de tot!

El cas és que malgrat que es pugui no acceptar que tothom opini, ho fan igual! Periodistes, tertulians (uix!), pares, personalitats, polítics, pseudoespecialistes... aficionats, etc.

Però, com diuen en castellà, "una cosa es predicar i l'altra dar trigo"; no tantes paraules i més fets. Que també diuen: pels seus fets els coneixereu.

Jo ja deixo la tasca, feta, a la meva manera, durant més de 30 anys. Però vull recordar, animar i saludar tota aquesta gernació que s'ha estat esforçant per educar –sí, educar– el jovent del nostre país, de la nostra trista, pobra i tan salvatge terra!

Persones que des de molts anys enrere han entès la seva feina com un servei, com una contribució, escassa tal vegada, però efectiva sempre.

Em complau, diria que m'enorgulleix i tot, formar part d'aquest tipus de persones que han afegit i afegixen el seu esforç per comunicar als més menuts, als del darrere, uns valors que, més o menys extensos al món d'avui, poden servir i serveixen per donar sentit a una feina molt humana, tal vegada la més humana. Una tasca complexa que et fa sentir bé, malgrat les empenyades puntuals, quan constates que en un camí difícil contribueixes a la llarga etapa de la humanització. Un camí difícil, però pel qual he, hem, transitat en agradable companyia.

Gràcies per no deixar-me sol.
Continuem caminant.

Àngel Tarrés

Ex-alumne i professor
Institut Alexandre Satorras
Mataró, abril del 2010

Experiències de Centres Educatius

Estalviant energia junts!

Projecte Euronet 50/50

Escola Sant Pau (Sant Pol de Mar)

Conjuntament amb quaranta-nou escoles més d'arreu d'Europa, l'escola Sant Pau, ha estat escollida per a participar al projecte EURO-NET 50/50 d'experiències d'estalvi energètic i de substitució de les fonts d'energia en favor de les renovables.

La base del 50/50 és que el 50% de l'estalvi econòmic aconseguit fruit de les mesures d'eficiència energètica empreses pels alumnes, en el nostre centre els nois i noies de cinquè de primària, sigui retornat a les escoles en forma de transferència econòmica

El projecte durarà dos anys (2010 i 2011) i té assignat un pressupost total d'1.049.678 euros, gestionats per la Diputació de Barcelona.

En què consistirà l'experiència?

Constituïrem un equip energètic, amb participació de l'alumnat, professorat, tècnics municipals, mares i pares, tècnics de la Diputació, personal d'administració i serveis, experts ... que analitzarà situació energètica de l'escola i elaborarà un Pla d'Acció per a reduir el consum energètic.

Per mitjà de les diferents actuacions que es duran terme, pretenem, des de l'experiència, aprendre nous coneixements i planificar les nostres accions, analitzar els hàbits energètics de l'alumnat i les seves famílies, establir mesures correctores a l'escola i aconseguir la seva transferència a totes les llars, comunicar les mesures que ne-

cessiten petites inversions, difondre els resultats a tot el públic relacionat amb l'escola ...

Estalviar no ens serà pas fàcil ja que l'escola tradicionalment ha emprès diverses campanyes de sensibilització però entenem que, més enllà del benefici econòmic, hi ha la tasca de sensibilització i formativa, hi haurà un important estalvi d'emissions de diòxid de carboni, responsable de l'efecte hivernacle ...

Per a mantenir-vos permanentment informats podeu visitar els nostre blocs:

Escola: <http://blocs.xtec.cat/santpau>

Cicle superior: <http://blocs.xtec.cat/santpaucs>

Només amb tu, amb tothom, és possible!

Ampliar la mirada des de la pedagogia sistèmica

Bintou Jarju Rubí

Fa aproximadament un any que vaig començar la formació en Pedagogia Sistèmica. Aquest enfocament proposa ampliar la mirada per traspassar la frontera de la raó, deixar-se impregnar per la intuïció, obrir el cor amb confiança tot respectant l'ordre i el lloc que s'ocupa dins d'un sistema determinat (institució escolar, equip directiu, cicle, aula...). Quantes vegades hem sentenciat sense adonar-nos la decisió d'una família perdent de vista el nostre lloc com a mestres per posicionar-nos com a jutges? Senzill, obvi, però ubicar-se i reubicar-se esdevé a voltes una tasca complexa. No obstant això, si no es respecta l'ordre, l'amor no flueix i la tasca d'educar es perd de vista. Algunes pistes sistèmiques de com fer-ho apuntarien a atrevir-se a aturar la ment per donar pas al món de les emocions, activar el canal de l'observació i minvar l'acció recurrent camins de llums i d'ombres, d'autoconeixement personal i professional. Un pas indispensable per aportar plenament des del lloc que un ocupa.

Aquest conjunt d'elements centrats en una dimensió personal es tracen per passar a una visió sistèmica, en el cas que ens ocupa seria el centre escolar. Construir un espai on els alumnes, els mestres, les famílies i tots els agents que hi intervenen ocupin el seu lloc amb la finalitat d'ajudar els infants a realitzar quel-

“Cadascú en el seu lloc per a poder educar. Primer l'ordre i després l'amor.”

Bert Hellinger

generacional: un dels pilars de la Pedagogia Sistèmica, ja que torna a ser una altra eina per ampliar la mirada. L'objectiu és comprendre, acceptar i assentir a tot allò que forma part de la vida. Els fets històrics, els valors, el context social, cultural, geogràfic... determinen, en part, el punt de vista i el color amb els quals percebem el món. I d'aquí sorgeix un dels trets del pedagog sistèmic: coneixedor dels fets històrics, dels valors, del context cultural i social.

En resum, qui sóc, d'on vinc i quina és la meva funció resumirien en definitiva la construcció d'una identitat ferma a partir de la qual hom pot contribuir positivament a l'educació. Perquè l'èxit és la meva història (Angélica Olvera).

Si vols saber-ne més

- Juliol 2010: Jornades de Pedagogia Sistèmica. Universitat Autònoma de Barcelona.

- Autors/autores recomanables: Carles Parel·lada, Angélica Olvera, Mercè Traveset, Carmen Boix, José Antonio García Trabajo, Marianne Franke.

com fructífer amb el llegat de la generacions anteriors en el context en què es troben immersos.

Tenir present els llegats correspondria a la visió

ENTREVISTA-LES

Elisenda González, Mireia Riera, Noemí Garcia

Artijoc, cooperativa de gestió de béns i serveis per la cultura i l'educació

Mònica Pruna Parra

Com va néixer Artijoc?

Artijoc va néixer l'any 1999, vam començar a partir del GRAM, una Ong que es dedica a temes d'acollida i sensibilització al voltant de temes migratoris. Treballàvem amb una ludoteca que s'havia creat per poder tenir cura dels nens de les dones immigrants mentre elles feien alfabetització. Vam començar a iniciar activitats al voltant del joc i la interculturalitat, aquests varen ser els orígens de la cooperativa que va sorgir a partir de la necessitat de legalitzar tots els projectes que anaven naixent. Vam crear la cooperativa i hem anat fent a poc a poc tots aquests projectes educatius i culturals que ara duem a terme: des d'una ludoteca de jocs d'arreu del món, jocs de cucanya, tallers de jocs cooperatius a escoles, l'espai del gronxador, etc. De Teià vàrem anar a Barcelona i de Barcelona a Mataró (Carrer Sant Antoni, 12), col·laborant amb la cooperativa Arcàdia.

Què és el gronxador?

El gronxador actualment inclou la nostra botiga i l'espai dedicat específicament al joc cooperatiu. És un projecte que ha anat prenent forma al llarg dels anys, va néixer amb la intenció de ser un espai familiar, un lloc amb contingut lúdic i educatiu per a pares i mares. En cap moment no l'hem concebut com un espai de joc on es puguin deixar els fills sinó que l'hem concebut com un espai familiar. Lligat amb la nostra formació en temes d'Educació per la Pau i la voluntat de crear un teixit que potencii les relacions igualitàries, tenim tot el ventall del joc cooperatiu. El gronxador vol potenciar el joc cooperatiu, es treballen tots els temes d'Educació per la Pau a través del joc. Això et permet treballar temes de confiança, temes d'autoestima, de la cooperació mateixa, jocs d'equip per treballar el consens. El gronxador vol ser també un centre de recursos on la gent pugui venir i adquirir, o bé endur-se'n en préstec, els jocs que tenim.

Quin tipus d'activitat dissenyeu per a escoles i instituts al voltant del joc cooperatiu?

Als centres treballem els jocs cooperatius en dues línies: una és el treball amb el professorat, es fa un primer mòdul d'educació per la pau i després es treballa el joc cooperatiu com a eina per treballar amb l'alumnat. Aquesta és una línia on deixem la llavor i després és el professorat que ha d'anar treballant de mica en mica tot l'abordatge positiu del conflicte que es va donant quotidianament en la convivència del centre. L'altra línia serien les sessions que oferim a les escoles per fer jocs cooperatius, normalment realitzem una sessió de dues hores

amb l'alumnat. Gairebé sempre hi ha una part de jocs dinàmics i una altra part que dediquem als jocs de taula, fem un tastet de jocs de taula cooperatius amb jocs que tenim aquí al centre de recursos. Es tracta de fer que tothom se senti partícip del grup.

Què uneix l'aprenentatge cooperatiu, l'art i el joc?

Veiem que per desenvolupar un aprenentatge cooperatiu, i igualment per resoldre els conflictes que tenim quotidianament, l'eina bàsica és la creativitat. Llavors, aquí ho lligariem amb l'art: com podem treballar la creativitat? Una de les formes de treballar la creativitat és a través de l'art, això ens permet trobar diferents solucions. El joc, a part de tenir la part creativa, té la part lúdica i divertida. Per treballar amb nens i joves necessitem d'aquesta part, la part vivencial i també la part lúdica.

Ens podeu fer cinc cèntims del curs que fareu a l'Escola d'Estiu?

És un curs adreçat a mestres, és un monogràfic que vol donar eines per resoldre els conflictes dins l'aula d'una forma creativa i dins els paràmetres d'educació per la pau. Nosaltres creiem que si dins les aules es pogués incorporar una part de jocs cooperatius o de treball cooperatiu s'hi guanyaria moltíssim. Intentem potenciar això en totes les activitats que plantegem. Moltes vegades la resposta que trobem a les escoles és: no hi ha temps! Volem proposar eines i propostes concretes per treballar amb el grup classe. Volem abordar el conflicte i com és possible fer-ne una transformació positiva dins l'aula, com poder-ho fer dins els paràmetres de l'escola amb un currículum marcat i unes hores determinades. El títol serà abordatge positiu del conflicte i jocs cooperatius.

Quin consell donaríeu a mestres, pares i alumnes que vulguin posar els primers fonaments del treball cooperatiu?

Atrevir-s'hi i posar-hi ganes. Hi ha jocs de tota la vida que amb una mica de creativitat i imaginació podem convertir en jocs cooperatius. Per

exemple, amb el joc de les cadires, la versió cooperativa la fem sense eliminar cap participant: en comptes de treure persones, es treuen cadires. Cada cop hi ha menys cadires i els participants s'han d'ajudar els uns als altres per no tocar de peus a terra. Si no aconseguim que ningú toqui de peus a terra perdem tots, ja que en els jocs cooperatius o guanyem tots o perdem tots. Sempre estem acostumats a jo guanyo, tu perds; aquí és una mica diferent: o tots guanyem o tots perdem. Sobta perquè tot d'una tothom acaba aplaudint, tot el grup en conjunt. Amb els jocs cooperatius es pot aconseguir més cohesió entre els grups, entre d'altres coses. Quin consell donaria? Que comencin a jugar, que s'atreveixin a jugar més a les aules, no hi ha un altra manera de fer-ho que experimentar en pell pròpia que és la cooperació. En Paco Cascón sol dir que, si a totes les escoles d'arreu del món els primers dos o tres dies de curs es dediquessin a jugar, a fer grup, a fer que els nens es coneguessin, molts dels problemes que tenim de convivència no hi serien. Qui tingui ganes de provar-ho que vingui a trobar-nos!

Tema central

El repte de l'aprenentatge cooperatiu a les cultures escolars

Joan Josep Sarrado Soldevila / Elísia Fernández-Díaz Serarols

Joan Josep Sarrado Soldevila, educador social, filòleg i pedagog. Doctor en Ciències de l'Educació. Assessor pedagògic i formador en organitzacions educatives i sanitàries. Mediator transformacional.

Elísia Fernández-Díaz Serarols, mestra i pedagoga. Cap d'estudis de l'escola Santa Isabel (Sant Cugat del Vallès).

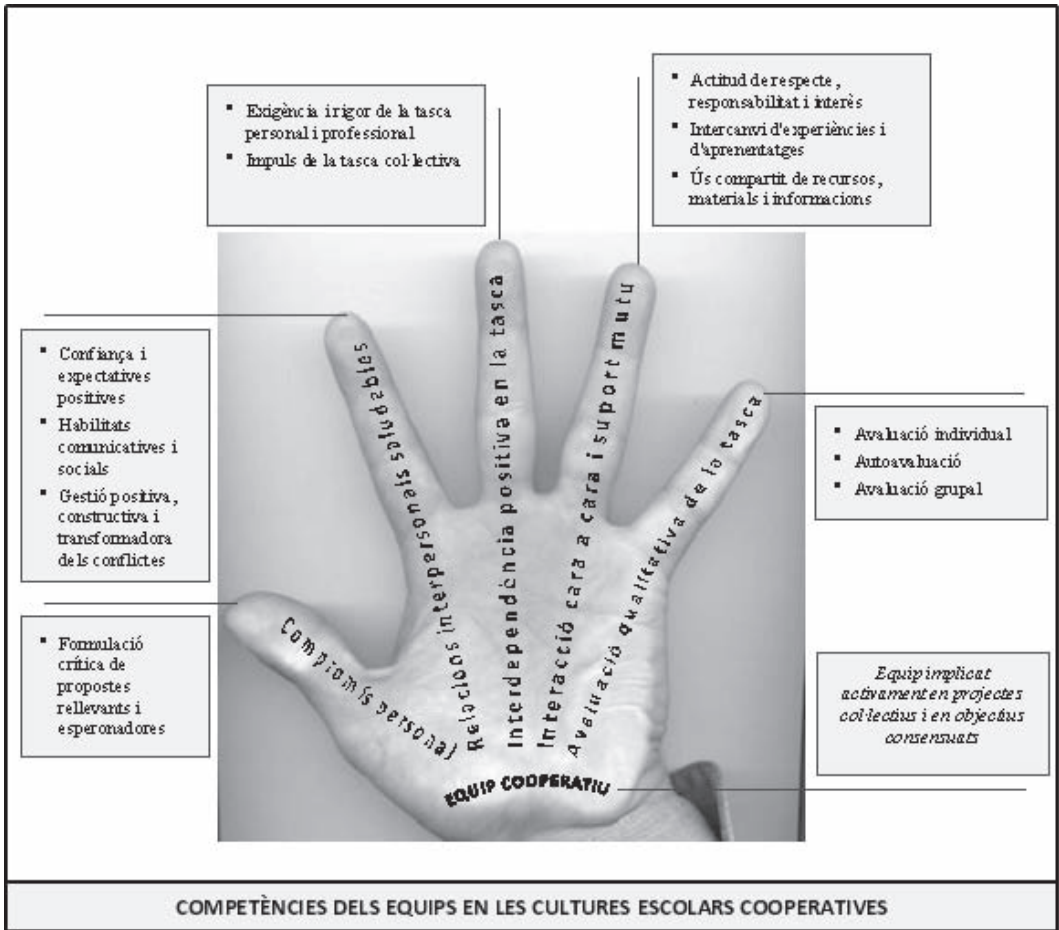
L'aprenentatge cooperatiu és un dels reptes fonamentals de les escoles que pretenen edificar-se en comunitats d'aprenentatge i que opten, decididament, per acollir tothom de manera inclusiva i integradora. Però l'aprenentatge cooperatiu requereix equips ben convençuts d'aquesta opció metodològica, didàctica i organitzativa.

L'aprenentatge cooperatiu no s'improvisa en el marc de les organitzacions educatives, sinó que requereix intencionalitat, rigor, interpel·lació, esforç, reflexió, relació i cerca constant d'alternatives. Aplega un conjunt de plantejaments i de valors que impulsen la interdependència positiva, en possibilitar el fet de demanar i proporcionar ajut entre els membres de l'organització, així com la millora de les seves oportunitats d'aprenentatge. D'altra banda, l'aprenentatge cooperatiu millora el rendiment en enfortir els canvis motivacionals i enriquir els processos cognitius, atès que s'intensifica l'aprenentatge observacional i les estratègies d'aprenentatge; s'impulsa la reestructuració i el conflicte socio-cognitiu; s'incrementa la quantitat de temps de dedicació activa a la tasca en puzzle, així com les pràctiques i els nivells d'activació i d'elaboració

sobre la matèria objecte d'aprenentatge; amplia les fonts d'informació; proporciona atenció individualitzada a l'alumnat que més la necessita; i, finalment, brinda l'oportunitat de poder ensenyar als companys, en promoure l'assimilació i la reorganització d'allò après d'una manera més significativa, així com l'educació en valors, la construcció dels drets humans en cada entorn, la integració social, la tolerància i la no violència (Díaz-Aguado, 2003, 2006).

Convé senyalar que la majoria dels procediments d'aprenentatge cooperatiu inclouen tres condicions pel que fa al grup-classe:

- 1. Es divideix la classe en equips d'aprenentatge (de tres a sis membres), generalment heterogenis, que solen mantenir-se estables al llarg de tot el procés o programa i que, amb diferents graus d'autonomia, treballen de forma coordinada per resoldre les tasques que se'ls proposen.
- 2. S'anima els alumnes a ajudar els altres membres del seu equip en l'aprenentatge de la tasca encomanada. S'alterna el treball individual amb el del grup, però sempre hi ha una fase de comunicació en la qual es promou la interacció i l'aprenentatge amb els companys.
- 3. Es reconeixen i recompensen els rendiments obtinguts com a conseqüència del treball de grup. Els criteris i instruments d'avaluació de l'aprenentatge esdevenen claus (escales de valoració, registres anecdòtics i, especialment, portafolis o dossiers d'aprenentatge dels alumnes) (Díaz-Aguado, 2003), així com l'ús de diversos instruments d'autoavaluació individual i grupal de l'alumnat.

L'aprenentatge cooperatiu no s'esdevé en el buit. Calen escoles, equips docents i aules que fonamentin el seu potencial educatiu en la inclusió, en acollir la diversitat cultural i, en la mesura que sigui possible, en pretendre una educació integral per a tothom. El dret a l'educació, el dret a la igualtat d'oportunitats i el dret a participar en la societat esdevenen els referents ètics i legals que regulen l'aprenentatge cooperatiu. El fet que alumnes diferents aprenguin junts és cabdal i comporta que, abans, els mestres, conformats i aglutinats en equips des de la capacitat de compartir la tasca, hagin fet esforços i adoptat iniciatives orientades a la reestructuració de l'encàrrec educatiu, resignificant-lo constantment i fent-lo operatiu en la dinàmica de treball dels nivells, dels cicles, de les àrees o dels departaments. En aquest sentit, res que no es vivenciï en la quotidianitat de la

cultura escolar no podrà transferir-se a les actituds d'alumnes i de famílies. Així, doncs, cal saber gestionar l'heterogeneïtat d'una escola, d'un equip, d'una aula, atès que aquesta és substancial a la naturalesa humana.

L'aprenentatge cooperatiu només comença a ser-ho quan així ho reconeixen els diferents membres de l'organització educativa, és a dir, quan professors, famílies i alumnes s'ajuden entre ells i entre uns i altres estaments, quan aprenen plegats, quan esdevenen comunitat cíclica d'aprenentatge. Cal aprendre a cooperar i, simultàniament, cooperar per aprendre. Es tracta d'aprendre junts els uns dels altres, enfortint el lideratge i el protagonisme de tothom, la participació activa i la responsabilitat compartida, ja que que tots aprenem, encara que, certament, cadascú aprengui coses dife-

rents. Aquesta opció implica un plantejament institucional global que afecta cada centre i, per què no dir-ho?, també el sistema educatiu en el seu conjunt. Això requereix un notori esforç, una gran i intensa dedicació, una capacitat sistemàtica d'interpel·lació i de recerca.

Els equips de treball cooperatiu a l'aula aconsegueixen cotes més altes d'aprenentatge i de socialització que les que s'assoleixen amb qualsevol treball individual, o en situacions competitives. Per altra banda, com que la tasca docent requereix un nivell elevat de coordinació i suport mutu, cal afavorir l'ús sistemàtic de l'aprenentatge cooperatiu també entre mestres i professors, ja que "el treball col·laboratiu entre docents, en tant que modalitat d'aprenentatge entre iguals, constitueix a més una oportunitat de formació i perfeccionament [...]. Els professors aprenen a partir de la interacció amb altres col·legues, i la col·laboració entre ells es converteix, a més, en una eina imprescindible per afavorir una pràctica reflexiva, així com un recurs essencial per assolir la màxima eficàcia en la seva tasca docent" (Duran i Miquel, 2003, p. 75).

A les cultures escolars i a les aules, el model de treball cooperatiu permet configurar una acció docent mediatora, en la mesura que ajuda a desenvolupar les competències de l'alumnat durant el procés d'aprenentatge (resolució de problemes, metacognició...) i, també, la seva independència en la gestió de l'aprenentatge propi (aprendre a aprendre), amb la finalitat que pugui prescindir de la guia proporcionada i esdevenir autònom. Assistim a un canvi del rol de l'ensenyant, que es converteix, alhora, en aprenent dins un procés bidireccional que impulsa el creixement continuat de docents i alumnes.

Al cap i a la fi, el veritable ensenyament implica intercanvi en totes dues direccions.

Fins i tot, el món dels insectes ens pot proporcionar algun exemple d'aprenentatge en què el professor modifica la seva conducta per ajudar l'alumne a desenvolupar les seves habilitats: el 2006, una investigació de la Bristol University va posar de manifest que un determinat tipus de formigues practiquen un sistema d'ensenyament formal inèdit entre els animals. Malgrat el seu cervell minúscul, quan un grup de formigues es posa en marxa, les formigues que fan de guia adapten el seu pas al de les que van darrere, més lentes perquè es paren per fixar en la memòria els senyals que els permetran conèixer el trajecte. Quan ja han après el camí, les seguidores donen uns copets a la formiga capdavantera per indicar-li que pot continuar. La formiga líder, si anés sola, trobaria la font d'aliment quatre vegades més de pressa, però les seguidores aprenen el camí molt més fàcilment si ella va al davant. I ho fan tan bé que acaben convertint-se en líders i aconsegueixen que la informació es transmeti a tota la colònia.

Per contradir les veus que parlen d'un individualisme imperant, potser caldrà aprendre de les formigues la capacitat de valorar el benefici de l'aprenentatge comunitari. Al cap i a la fi, si les formigues utilitzen l'intercanvi en l'aprenentatge, què no podrem fer nosaltres! Tenim per davant, doncs, el repte d'aconseguir que, a les nostres escoles, aprengui tothom per tal de fer possible una cultura de cooperació.

Notícies de la Federació

Ricard Aymerich i Balaguero

UNES JORNADES 0-12 QUE DEMOSTREN LA SEVA MAJORIA D'EDAT

Els dies 29 i 30 de gener van tenir lloc, a Bellaterra, les X Jornades 0-12, una edició que estava plantejada com a segona part del treball realitzat durant les novenes jornades, l'any 2008. L'assistència de més de 400 mestres confirma la bona acollida i el perfecte estat de salut d'aquesta iniciativa de coordinació, lloc de trobada i dinamització de centres d'educació infantil i primària que ofereixen aquestes jornades.

Si sempre ha tingut continuïtat el plantejament de les jornades d'un any per l'altre, en aquesta ocasió encara s'ha posat més èmfasi en aquesta qüestió. Sota el títol "Des de l'escola construïm una nova cultura educativa" es van dissenyar unes sessions de treball que partien del plantejament i el treball iniciat a les IX Jornades del febrer del 2008. Es va fer efectiva, així, la idea de donar continuïtat –mitjançant el treball en els centres al llarg d'aquests dos anys– als temes, a la reflexió, a la valoració sobre la viabilitat d'algunes propostes, fent realitat el desig de considerar com una sola unitat el conjunt del treball fet al llarg d'aquests dos anys. Un format diferent però efectiu.

Aquesta "nova cultura" es va teixint en base a qüestions tan rellevants com l'acollida, element fonamental de construcció de la comunitat, la gestió i la governança, la reflexió sobre què s'ha d'ensenyar i aprendre, el dret a l'educació per a tothom, el paper de les famílies a l'escola, la reflexió sobre els temps en l'educació, la relació entre l'escola i el territori, la nova professionalitat, la conversa, els centres de nova creació,

etc. Un munt d'oportunitats, en definitiva, per anar construint aquesta nova cultura a la qual estem convidats des de l'escola.

El web de les Jornades i la Coordinació 0-12 (<http://esc3-12.pangea.org>) és un aparador permanent dels objectius i el treball que, de forma continuada, s'està duent a terme.

JUNTA AMPLIADA A LLEIDA

El 20 de febrer passat la Federació va celebrar, a Lleida, la Junta ampliada que –des de fa uns quants anys– s’ha traslladat de final d’any (amb un marcat caire de final de trimestre) a començament de l’any següent, quan les agendes acostumen a donar més possibilitats de joc.

Enguany s’ha volgut muntar una sessió que ha coincidit amb el final del treball realitzat en un Seminari de Formació de la mateixa Federació, organitzat a partir del mes de març del 2009

amb la participació de companys i companyes proposats pels mateixos MRP i Àmbits, i dedicat fonamentalment als temes de Servei públic, Lideratge i Governança i Currículum per competències. I aquests tres eixos van ser, igualment, els que es van treballar en aquesta Junta ampliada de Lleida. Amb una novetat interessant, però: els portaveus del treball portat a terme durant 11 mesos amb aquesta vintena llarga de companys i companyes participants en el seminari van ser, precisament, algunes d’aquestes persones d’incorporació més recent. I com que –en molts casos– es tracta de cares noves i són més joves que els que acostumem a participar en les trobades de la Federació, un aire fresc de renovació i d’incorporació de nous punts de vista va presidir aquesta sessió de Lleida. Ni més ni menys que allò que ha caracteritzat el treball del Seminari en qüestió.

Aquesta última fase del treball –en certa manera, de revàlida dels plantejaments del seminari davant la totalitat de MRP i Àmbits de la Federació convocats en Junta ampliada– donarà lloc a un document final que recollirà les reflexions i aportacions que fem com a Federació en relació amb el Servei públic, Govern i autonomia, Currículum per competències. Amb molta probabilitat, serà el contingut d’una nova publicació amb la qual la Federació continuarà actualitzant –com fa periòdicament– reflexió i discurs sobre temes rellevants d’educació.

I JORNADES D'ESCOLES NOVELLES

En col·laboració amb l'ICE de la UAB, la Federació va participar, també, en l'organització de les I Jornades d'Escoles novelles. Celebrades a Bellaterra els dies 5 i 6 de març passats, van possibilitar la creació d'un espai de coneixement i d'intercanvi entre més d'un centenar d'escoles de nova creació caracteritzades –com fa temps que veiem i comentem– pel seu dinamisme, per ser una font permanent de participació i coordinació mestres-famílies, doll inegotable de respostes innovadores i adaptades als recursos disponibles i a les necessitats que cal atendre per compensar de la millor manera possible les mancances que pateixen temporalment moltes d'aquestes escoles, per la riquesa que proporciona la construcció d'un projecte i un equip humà que constitueix una escola.

A partir de la conferència inicial del professor Àngel Pérez (de la Universitat de Màlaga, assidu col·laborador en activitats dels MRP), en què va desgranar algunes de les oportunitats educatives que ofereixen aquestes escoles, es van presentar algunes solucions organitzatives del

temps que duen a terme alguns centres. Més tard, es van constituir grups de treball i intercanvi que es van centrar en el temps dedicat en els centres a crear xarxa i comunitat, a organitzar els processos d'aprenentatge, a fer equip, a construir l'espai de relació escola-família, a organitzar els espais i els horaris de l'escola.

Un seguit de presentacions audiovisuals dels projectes educatius de molts dels centres participants completava les sessions presencials.

En definitiva, aquestes I Jornades han estat una bona pensada pel que representa d'acostament a aquest col·lectiu de centres, mestres i famílies, comunitats educatives dinàmiques, creatives, valentes, on es poden trobar –ho sabem perfectament– moltes pràctiques renovadores, profundament participatives i compromeses. I han estat, també, un bon exemple de col·laboració entre institucions que tenim vocació i voluntat d'acostar-nos a aquests centres.

Més informació al web d'aquestes jornades: http://ice.uab.cat/I_jornades_escoles_novelles/

QUÈ FEM?

Elogi de l'educació lenta

Ricard Aymerich i Balagueró

El 28 de gener del 2010, a partir de 2/4 de set de la tarda, es va fer la presentació a la comarca del llibre "Elogi de l'educació lenta" del mestre i company Joan Domènech.

L'acte, organitzat pel Moviment Educatiu del Maresme i presentat pel seu president, Jaume Aguilar, va tenir lloc a la Sala d'actes de l'Escola pública Montserrat Solà. Hi van participar, a més de l'autor, una mare de l'escola (la Berta Domingo) i una àvia d'aquesta mateixa escola (Pura Esquerria), entre els quals es va iniciar un diàleg al voltant del tema que tracta el llibre, després d'una explicació inicial de l'autor sobre les raons que l'han portat a escriure aquesta nova publicació, les tesis fonamentals que conté el llibre i les seves expectatives en relació a l'impacte que pot tenir entre educadors, mares i pares, i escoles.

Aquest primer diàleg –interessant i intens– va donar pas a nombroses intervencions de les persones assistents a l'acte (unes 75), que va estar moderat i conduït pel company Ricard Aymerich, i que va durar 2 hores.

Sessions formatives

Coral Gómez Puig

L'abril passat, va començar la 1a de les tres sessions de formació adreçades a les educadores que fa poc temps que treballen amb els infants de zero a tres anys.

Aquest curs de 15 hores, organitzat conjuntament per l'IME (Institut Municipal d'Educació de Mataró), l'ICE (Institut de Ciències de l'Educació) de la UAB i el MEM (Moviment Educatiu del Maresme), és previst que es torni a repetir enguany el mes de novembre, ja que s'ha constatat que hi ha un interès general per formar-se i aprendre de l'experiència i de la reflexió sobre la pràctica.

Les formadores són educadores de les escoles bressol de l'IME de Mataró que porten uns 30 anys de treball en la primera etapa de l'educació infantil.

QUÈ FEM?

Taller de PNL-MEM

Febrer/Març 2010

Graciela Diaz Blanco (Facilitadora Taller PNL)

El taller va transcórrer durant cinc trobades matinals intensives de dissabte a l'espai acollidor del MEM, coberts d'un cel canviant, des dels tons grisos que anuncien tempestes fins als blaus que ens regalaven certa calma, com mirall esclaridor del ventall de tonalitats que la mateixa vida ens ofereix i com a premisa del treball intens que més tard desenvoluparíem al taller.

Amb les aportacions de la Programació Neuro-lingüística, ens vam endinsar en l'aventura de la recerca dels matisos que conviden a gaudir de la vida amb més plenitud, reconeixent els patrons interns que a vegades limiten els processos de canvi personal.

La dinàmica de les sessions va permetre transitar pels recorreguts que ens porten a la trobada amb un mateix i a trobar l'altre, i així poder arribar a una cohesió grupal.

En un clima de respecte absolut, joc, rialles, ball,

diversió, llàgrimes i emoció, i gràcies a l'actitud oberta, curiosa i participativa d'un grup de vint-i-cinc persones disposades a remoure allò que calgués per obrir la ment a noves maneres de mirar el món, vàrem descobrir que només tenim una visió parcial de la realitat que nosaltres mateixos creem a partir de les representacions internes que realitzem de les nostres pròpies experiències.

D'aquesta manera experimentem la importància de posar-nos en el paper d'observadors de nosaltres mateixos i el valor de despertar els nostres recursos interns per tal d'assumir el repte de ser el director, llibretista i artista principal de la nostra pel·lícula.

Vull agrair a tot l'equip del MEM la confiança, organització, col·laboració i acompanyament incondicional, i en especial al grup que es va formar amb la contribució de cadascun dels participants, l'oportunitat de seguir sorprendent-nos de tot allò que som capaços d'aconseguir si de veritat ens ho creiem.

QUÈ DIUEN ELS GRUPS DE TREBALL?

EL MEM competent

Assumpta Zapata Buxens

D'ençà que el Departament va promoure l'adopció del terme Competències Bàsiques, aquest ha anat progressivament formant part del nostre llenguatge i de la nostra praxi.

Actualment la inclusió de les Competències Bàsiques en el currículum oficial no és satisfactòria per a tothom i les incerteses fan que una part important del professorat s'ho miri com una tendència més que passarà sense deixar un pòsit significatiu, i sense que res canviï realment.

Malgrat totes les reticències, des de les instàncies i organitzacions que s'encarreguen de la formació i des dels mateixos moviments educatius s'intenta respondre a la necessitat de debat, de formació i de compartir materials i experiències.

És per aquest motiu que, des de fa dos cursos, l'organització de l'Escola d'Estiu del Maresme ha apostat per incloure les Competències Bàsiques en els seus programes i, de la mateixa manera, responent a les inquietuds recollides durant les escoles d'estiu, han sorgit diferents iniciatives de tirar endavant un grup de treball de Competències Bàsiques en el MEM.

Davant la dificultat que el grup de treball respongués a les demandes dels seus components, enguany hem optat per dues propostes que es complementen i que deixen un espai obert per al debat i per a noves demandes.

Així doncs, per una banda hem engegat una plataforma digital amb format de bloc que recull materials i experiències. D'aquesta manera

es constitueix en un espai virtual de lliure accés on compartir vídeos, presentacions, articles i materials.

Es tracta del bloc MEMCOMPETENT (<http://memcompetent.blogspot.com/>), que en aquest moment compta amb un important nombre de persones convidades a participar-hi amb les seves aportacions.

Per una altra banda, es va valorar la possibilitat d'aprofitar l'experiència sobre la programació i el treball per competències de tres professors de la comarca que participen també en la formació i l'assessorament de centres. Així es van organitzar tres xerrades, tres dimecres entre els mesos de gener i de febrer, amb el programa següent:

- 13 de gener. Xavier Vilella: Les 8 competències bàsiques i l'activitat matemàtica a l'aula. Lligant continguts i competències amb l'enriquiment de tasques.

- 27 de gener. Imma Lòpez: Les activitats de llengua, eix de la programació competencial.

- 3 de febrer. Joan Aliberas: Les Competències Bàsiques a l'Àmbit Científic.

En Xavier Vilella, amb el títol "Les 8 competències bàsiques i l'activitat matemàtica a l'aula", va posar en evidència com la majoria d'activats que proposen els llibres de text no són en absolut competencials, ja que no estan contextualitzades o pateixen d'una contextualització forçada i no gens real. De la mateixa manera, plantegen situacions artificials molt allunyades dels interessos de l'alumnat.

El que aconseguen és que l'alumne repeteixi o apliqui determinades fórmules o procediments de manera repetitiva, per mimetisme, però sense donar opció a cercar el procediment correcte i donant com a vàlida una única resposta.

En Xavier, com ja ens té acostumats, ho planteja amb molts exemples, oferint-nos la possibilitat d'enriquir competencialment les activitats que fem habitualment.

La professora Imma Lòpez ens mostrà exemples de les activitats que ella du a terme a la seva assignatura de Llengua castellana i lite-

ratura a 2n de Batxillerat. El condicionament del programa i el nivell en el qual treballa no li fan deixar de banda el treball competencial; més aviat al contrari, ens mostra la importància d'aquesta metodologia per aconseguir un alumnat competent.

Finalment en Joan Aliberas ens va oferir una anàlisi des de la teoria del pensament científic a la metodologia que utilitza amb l'alumnat.

Els seus exemples d'activitats completes, molt ben pautaades que fa anys du a terme a l'IES Puig i Cadafalch, ens animen a seguir-lo fins i tot els que treballem en àrees ben diferents. La base que ofereix és totalment extrapolable; i la característica a destacar, la motivació per a l'aprenentatge com un descobriment personal.

Les presentacions i el material que ens van facilitar els conferencians els teniu al bloc.

Tant de bo els exemples que ens plantegen i el treball que s'està duent a terme en els centres que han emprès aquesta tasca de forma seriosa i responsable en porti a tots, tal com diu en Joan Aliberas en un dels seus articles, a "penetrar junts en nous territoris de coneixement i acció (que) esdevé una tasca tan apassionant per a l'alumnat com per al professorat".

Un llibre

Compta Comptes

Joan-Lluís Moreno Congost.
Editorial Tantàgora. Premi helena Jubany 2009. Barcelona 2010.

Joan Jubany Itxart

La història

Compta comptes o Conta contes? Compta comptes! L'autor del llibre juga amb l'homofonia dels mots i amb aquest intel·ligent joc de paraules ens fa saber que la història va de comptes i que és per explicar. Es tracta, doncs, d'un conte pensat per ser explicat i escoltat.

D'entrada, un narrador omniscient ens presenta tot un professor de matemàtiques, ja d'una edat propera a la jubilació, l'Andreu Sabater i Mestre, de la mà del qual entrem en una espiral d'emocions creixent, perquè l'Andreu, que és una persona disciplinada i metòdica que en aquest moment de la seva existència duu "una vida grisa, solitària i esquarpa", té, no obstant això, una afició secreta, inconfessable, que li permet de viure les petites situacions de cada dia amb l'emoció de qui espera esdeveniments extraordinaris: El dia assenyalat, Andreu Sabater i Mestre, en acabant de dinar, va seguir la rutina habitual: es va preparar un cafè ben carregat, va llegir el diari durant mitja hora aproximadament, va fer una becadeta de vint minuts mentre mirava un documental interessantíssim sobre óssos polars, es va posar el xandall i les bambes, va agafar el mòbil, les claus i la cartera amb pocs diners i va eixir al carrer amb l'emoció de qui espera un esdeveniment extraordinari...

El protagonista, en efecte, influït per uns fets de la infantesa viscuts en companyia del seu pare i potenciat per la seva professió, tan sols troba al·licients en el fet de comptar, de comptar i tornar a comptar, de numerar-ho tot, de fer estadístiques i gràfiques de tot allò que toca. Frueix fent-ho, com si d'aquesta tingués la realitat a les seves mans.

I a partir d'aquest fet simple, quotidià, comú (qui de nosaltres no he comptat quants cotxes l'avancen a l'autopista, o quants graons hi ha en una escala, o quantes persones de determi-

nades característiques se li travessen pel camí, o quantes passes li calen per arribar en un determinat lloc, o...), l'autor ens desgrana una història que promet ironia i somriures i que demana la complicitat del lector. Joan-Lluís Moreno, fa punxa a la quotidianitat i l'eleva a categoria literària, i sap dosificar al màxim el clímax del relat, tot despertant des del principi la curiositat del lector per sorprendre'l amb un final inesperat, tal com s'adiu a un relat breu.

El llibre

Compta comptes ha estat editat amb tapa dura per Tantàgora, Serveis Culturals, associació dedicada al foment de la lectura i a la difusió de la narració oral. El llibre conté un DVD en el qual el mateix autor, amb una veu que captiva l'oïda, ens narra la història.

I perquè les persones sordes també puguin fruitir de l'explicació, el relat hi és interpretat en llengua de signes per Helena Collado, mestra logopeda de nens sords. Tot això fa que aquesta obra pugui ser llegida, escoltada i vista.

La narració, a més, ens arriba magníficament il·lustrada amb unes mans ideades per Joma. Són unes mans com les nostres quan ens ajuden a fer números. Són unes mans que s'integren en el relat, que compten, dominen, controlen... que semblen afaïçonar la realitat com ho fa Andreu Sabater i Mestre amb els seus càlculs; unes mans que ens expliquen plàsticament el conte i que s'enllacen amb les de l'Helena Collado, que ens l'interpreta amb la llengua de signes;

unes mans, en definitiva, que relliguen les diferents versions del conte.

L'autor

Joan-Lluís Moreno Congost (Alacant, 1961) és un professor de Secundària a qui agrada la seva feina. A la presentació del llibre que vam fer a Alacant, la seva ciutat, va ser molt emocionant la presència de mitja dotzena d'alumnes seus que van voler donar-li la sorpresa de ser-hi. Els seus alumnes l'aprecien. A més d'això, és llicenciat en Filosofia i Lletres, especialista universitari en Didàctica del Teatre i ha treballat amb grups com ara Palo Mayor, Yorick, Saineters o T. Universitari d'Alacant. Ha obtingut el Premi al millor actor a Alacant a escena 1999 i al millor actor de repartiment a Mislata 2008. Pel que fa a la trajectòria literària, té els premis Ciutat de Badalona 2003 per la novel·la Jack no va passar pel purgatori; Vila de La Nucia 2005 pel relat Dol de mar; Evarist Garcia de teatre 2006 per Els dies de la nit; Alberic 2007 pel relat MAAS; i Helena Jubany per Compta comptes.

El Premi Helena Jubany

La mataronina Helena Jubany i Lorente fou assassinada a Sabadell a l'edat de 27 anys la matinalada del dia 2 de desembre de 2001 en un moment dolç i intens de la seva vida tant pel que feia a les seves relacions personals i socials com a la seva professió. Enamorada de la lectura des de l'adolescència, havia viscut a l'entorn del llibre com a periodista, llibretera i bibliotecària; assistia habitualment a tertúlies literàries a la llibreria Robafaves de Mataró i a l'Espai Àgora de Sabadell, era autora de recensions per a la revista "Notícia de llibres" i feia treballs de correcció de textos.

En el moment de la seva mort treballava a la biblioteca de Sentmenat –on havia endegat la

secció infantil i n'era la responsable–, havia encetat il·lusionada el camí de la creació literària amb la producció de relats curts –premi de prosa de la vila de Mont-roig del Camp 2000– i li encantava explicar contes de viva veu –participava en els tallers i sessions de “La casa de los cuentos” amb Numancia Rojas–, per la qual cosa havia començat a fer la seva pròpia “maleta de contes”, un recull dels seus contes preferits, triats acuradament.

Ara, l'Associació que porta el seu nom pretén mantenir-la viva en el record encomanant la seva passió pels llibres, per la lectura, per la creació literària i per la transmissió oral de la literatura. És per això que ha instituït el “Premi Helena Jubany de narració curta o recull de contes per a ser explicats”, per aplegar en uns mateixos textos els vessants escrit i oral de la literatura, dos vessants que en l'Helena s'acoblaben. Aquesta és la nostra manera de continuar any rere any la seva tasca i d'anar omplint de llibres aquella maleta màgica que tot just havia tingut temps de començar.

<http://helena.jubany.cat/associacio/>

En Jan a l'escola

moviment educatiu maresme

Proposta d'activitats 2010/2011

GRUPS DE TREBALL

D'octubre a juny. Trobades mensuals

EDUCACIÓ DE 0-3 ANYS

FEM UN CAFÈ

KINESIOLOGIA

MATARÓ RÀDIO

LA RÀDIO A L'ESCOLA (PREMIÀ)

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

EL SENAT DEL MEM

ESCOLA D'ESTIU (Trobades quinzenals)

CURSOS

Primer trimestre 2010/2011

PNL (2n Nivell)

MOODLE

FORMACIÓ 0-3

PISSARRES DIGITALS

GESTIÓ I DINÀMIQUES

DE GOVERN DE CENTRES

Primer trimestre 2010/2011

Curs d'especialització. Lloc: Argentona

Postgrau. Lloc: La Garriga

PROGRAMAR PER COMPETÈNCIES

2 i 16 d'octubre de 2010

Xerrada a càrrec de Fanny Majó

9è SIMPOSI EDUCACIÓ 0-3

15 i 16 d'octubre de 2010

JORNADES SECUNDÀRIA

Mataró, 27 i 28 d'octubre de 2010

JOVES, FORMACIÓ I MERCAT LABORAL

Alella, 17 i 18 de Novembre de 2010

ORIENTACIÓ A L'ALUMNAT DE SECUNDÀRIA

DIJOUS DEL MEM

Cicle de conferències. Novembre 2010

4 de Novembre 2010

Crisi econòmica i formació professional

Oriol Homs

11 de Novembre 2010

Models familiars, models educatius

Cristina Brullet

18 de Novembre 2010

Potenciar la resiliència des de l'escola

Jorge Barudy

25 de Novembre 2010

Migració, més enllà de l'acollida

Oriol Amorós

POSTGRAU

Mataró, Gener de 2011

ESCOLA INCLUSIVA

mem
moviment educatiu maresme

Rda. O'Donnell, 94 2n
Les Esmandies
08302 Mataró (Barcelona)
T 93 758 94 02 F 93 799 70 28
M 627 924 272
secretaria@memcat.org
www.memcat.org

Amb la col·laboració de:

CAIXA LAIETANA